

Mandat – Rådet for et aldersvennlig Norge – 2022 - 2025

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 01.06.2022¹

Den demografiske utviklingen med en aldrende befolkning endrer samfunnet. Mange vil leve gode liv i over 20 år som pensjonister. Mange har også god helse og ønsker å delta, men møter likevel hindringer og negative holdninger. Vi må i fellesskap legge til rette for at eldre kan leve aktive, meningsfulle og trygge liv. Eldre innbyggere representerer muligheter og ressurser i en mer bærekraftig samfunnsutvikling.

Regjeringen vil ha et aldersvennlig Norge. Utgangspunktet er innsatsen innen alle samfunnsområder og det tverrsektorielle folkehelsearbeidet. Gjennom regjeringens prioritering av områder som folkehelse og forebygging, arbeidsliv, velferdspolitikken, frivillighet, kultur, innovasjon, digitalisering, livslang læring, lokalsamfunnsutvikling, transport m.v., legger vi til rette for gode og inkluderende lokalsamfunn for alle uavhengig av alder.

Basert på Hurdalsplattformen vil regjeringen videreutvikle eldrepolitikken med nye virkemidler og målrette innsatsen mot nye områder. Med en Bo trygt hjemme-reform vil regjeringen bidra til at eldre får bo i egen bolig lengst mulig dersom de kan og vil. Med reformarbeidet skal det utvikles tiltak og virkemidler som gjør det trygt å bo lenger hjemme og sikres bærekraft gjennom bedre planlegging, styrket forebygging og mer målrettede tjenester som fremmer mestring. Tverrsektorielle perspektiver som blant annet omhandler bolig, nærmiljø, digitalisering og mobilitet skal trekkes inn i reformen. Gjennom reformarbeidet vil regjeringen legge til rette for forutsigbarhet og en god overgang fra Meld. St. 15 (2017-2018) *Leve hele livet* og arbeidet for et aldersvennlig samfunn.

Rådet skal:

1) Bidra til gjennomføring av det nasjonale programmet for et aldersvennlig Norge og videreføre dette i regjeringens arbeid med Bo-trygt-hjemme-reformen.

Programmet består av fem oppgaver

- 1) Planlegg for egen alderdom – en kampanje på tilrettelegging av bolig, sosialt fellesskap og et aktivt liv.
- 2) Eldrestyrt planlegging av aldersvennlige lokalsamfunn.
- 3) Nasjonalt nettverk for aldersvennlige kommuner.
- 4) Partnerskapsordning for aldersvennlige organisasjoner, institusjoner, bedrifter og virksomheter.
- 5) Ta i bruk seniorressursen i arbeidsliv og frivillig arbeid.

Rådet skal bidra til gjennomføring av programmet ved å være en pådriver, gi retning og legitimitet til arbeidet, forankre arbeidet i sine ulike organisasjoner og invitere til partnerskap mellom relevante aktører. Det skal bidra til utfordringer og løsninger for et aldersvennlig samfunn bygger på en felles forståelse på tvers av sektorer. Potensialet i seniorressursen skal legges til grunn. Arbeidet samordnes med andre organisasjoner og virksomheters arbeid innen tilgrensende områder.

2) Bidra til å skape engasjement for et aldersvennlig Norge gjennom nytenking og idéutvikling. Rådet skal involvere, inspirere og engasjere den eldre befolkning til selv å delta i planlegging og utforming av et aldersvennlig samfunn, både på lokalt og nasjonalt nivå. Rådet skal også bidra til samarbeid på tvers av generasjoner. Ulike organisasjoner og

¹ Mandatet er oppdatert feb. 2025

representanter kan trekkes med i arbeidet. Rådet skal være en stemme i samfunnet som tar opp utfordringer og aktuelle tema.

Rådet er sammensatt av syv representanter som er utpekt av sentrale organisasjoner og virksomheter som har sluttet seg til visjonen om et aldersvennlig Norge. Leder for rådet er utpekt av regjeringen. Leder skal lede rådets arbeid, være talsperson, inspirere sekretariatet og partnere, samt sette dagsorden.

Leder skal sammen med rådsmedlemmene bidra til at rådets arbeid legger vekt på:

- Strategiske og nytenkende perspektiver om samfunnsutvikling i skjæringspunktet mellom demografi, teknologi, folkehelse, universell utforming, tjenesteproduksjon og sosiokulturelle endringer.
- Utfordringer og muligheter ved bruk av IKT og ny teknologi for eldre mennesker.
- Betydningen av tilpasset bolig og inkluderende nærmiljø for deltakelse og trygghet som ramme for aktive liv.
- Aldring og samfunnsutvikling i lys av sentrum/periferi-dimensjonen og i lys av et mangfolds- og minoritetsperspektiv.
- Arbeid på tvers av offentlige, frivillige og private virksomheter og ulike sektorer.
- Samle og forene ulike interesser.
- Gjennomføringsevne.
- Handlingsrommet mellom politikk og samskaping, involvering og medvirkning.

Senteret for et aldersvennlig Norge, som er administrativt underlagt Helsedirektoratet, har sekretariatsfunksjon for rådet og ansvaret for det operative i programmet. Senteret skal også bidra til økt kunnskap og dokumentasjon om aldringen av samfunnet og aldersvennlig samfunnsutvikling. Helsedirektoratet skal gi faglig støtte til programmet og rådets arbeid. KS og regjeringen har inngått en bilateral avtale om samarbeid om gjennomføring av *Leve hele livet 2019- 2024*, hvor KS blant annet vil bidra til et aldersvennlig samfunn.

Senteret vil finansiere oppgavene i programmet, etter bevilgning over statsbudsjettet.

Opgaver i programmet og for senteret vil også kunne finansieres eksternt.

Rådsmedlemmene deltar i kraft av sin organisasjon. Utover honorar til rådsleder, som er en uavhengig representant, vil deltakelse i rådets arbeid normalt ikke honoreres. Ev. oppgaver på vegne av rådet vil kunne bli godtgjort etter statens satser.

Rådet skal viderefører arbeidet fra rådsperioden 2019-2021 og vil ha virketid til etter stortingsvalget i 2025.

Rådet bestemmer selv sin møtefrekvens og arbeidsform. Rådet skal avgi årlige rapporter om sitt arbeid og bes gis en vurdering av status for aldersvennlig Norge i 2025.

I 2025 er rådets sammensetning:

Leder: Berit Brørby

Rådsmedlemmer utpekt av følgende organisasjoner/virksomheter:

Pensjonistforbundet, ved leder Jan Davidsen

Frivillighet Norge, ved generalsekretær Stian Slotterøy Johnsen

KS, ved fagleder Anne Gamme

NHO, ved adm.dir. Anne Cecilie Kaltenborn

Husbanken, ved adm. direktør Jan Hjelle

OsloMet – storbyuniversitetet, ved forsker I Heidi Gautun